

Vannkraftrevisjon: Kan tape milliardinntekter

REVISJONSPLAN 103 norske vassdrag kan få skjerpet miljøkravene som følge av vanddirektivet. Dersom alle vassdragene tas med, kan tapet bli over én milliard årlig.

AV MONA ADOLFSEN
MONA.ADOLFSEN@EUROPOWER.COM

EUs vanddirektiv krever at det settes miljømål for vannforekomstene i Norge, og at det settes inn forbedringstiltak der miljøtilstanden ikke er god nok.

En gruppe fra NVE og Miljødirektoratet har gått gjennom i underkant av 400 konsesjoner av de 435 konsesjonene som kan revideres innen 2022. Konsesjonene er fordelt på i alt 187 vassdrag som er delt inn i ulike prioritering.

Ifølge rapporten har 50 vassdrag et stort potensial for miljøgevinst i forhold til krafttap. Det vil i disse vassdragene være snakk om et tap på 1,1–1,7 TWh. I tillegg er det 53 vassdrag som er gitt lavere prioritet. Her er det mindre miljøgevinst. I disse vassdragene er det snakk om en redusert produksjon på 1,2 til 1,9 TWh. I rapporten er også 84 vassdrag definert med lavere prioritet ettersom de anses å ikke gi noen miljøgevinst ved revisjon.

Samlet krafttap er på 2,3–3,6 TWh, som tilsvarer 1,8–2,8 prosent av midlere årsproduksjon; de prioriterte vassdragene vil alene gi et tap på rundt en halv milliard kroner årlig. Dersom alt blir revidert, vil prislappen komme på over en milliard.

Ikke endelige beregninger

Det betydelige miljøgevinsten å hente i vassdragene, men det koster i form av redusert vannkraftproduksjon. Hvor mye det vil koste, og prisen på miljøgevinsten, er imidlertid vanskelig å anslå. Det er enklere i forhold til tapt

– Vi har ikke gått inn og sett spesifikt på hvert enkelt vassdrag. Det er viktig å påpeke at det ikke er tatt stilling til totalt vannslipp eller enkeltvassdrag eller hvilke tiltak som skal gjøres i de enkelte vassdrag, presiserte vassdrags- og energidirektør Per Sanderud under presentasjon av rapporten hos Miljødirektoratet.

NVE-direktøren mener det er viktig ikke å henge seg opp i tall og ønsker ikke å gå inn på konkrete prisberegninger.

– Men det er viktig ikke å hekte seg opp i de totaltallene det vises til. Det er ikke nødvendigvis snakk om å slippe 3–4 TWh. Vi har ikke satt noen øvre eller nedre begrensning, sa Sanderud til Energi.

I rapporten er det listet opp en rekke tiltak som kan gjennomføres, men det har ikke gruppen fra NVE og Miljødirektoratet tatt stilling til. Det må gjøres i de enkelte vassdrag.

– Det er knyttet betydelig usikkerhet til dette. Det er store områder og store vassdrag. Direktoratene er åpne for at en annen prioritering kan bli nødvendig, sa Jo Halvard Halleraker i Miljødirektoratet som har jobbet med rapporten.

Områder med høy prioritet

Samtlige 11 vannregioner har høyt prioriterte vassdrag. Det er imidlertid fire områder som peker seg ut med en prosentvis høyere andel høyt prioriterte vassdrag. Det er Vest-Viken, bestående av Akershus, Oppland, Buskerud, Vestfold og størstedelen av Telemark, Sogn og Fjordane, Trøndelag og Rogaland.

Flere hensyn å ta

Det er flere årsaker til at revisjon

HØY PRIORITET: Mandalvassdraget i Vest-Agder har høy prioritet. Her kan 5-10 prosent av produksjonen gå tapt ved revisjon. Skjerka kraftverk i Åseral langt oppe i vassdraget har en årsproduksjon på 612 GWh. FOTO: AGDER ENERGI

75 prosent av de prioriterte vassdragene har hensynet til fisk og fiske vært vektlagt i prioriteringen.

For NVEs del er det viktig at det tas miljøhensyn, men det er også viktig å se på konsekvenser i forhold til flomsikring og forsyningssikkerhet.

– Vi vil vurdere nøye hver enkelt konsesjon og de konsekvensene en endring vil få. Men det som er helt sikkert, er at det man tar ut av kraft i revisjoner, det må man bygge opp igjen andre steder. Da må man vurdere hvilke miljøinnvirkninger den nye utbyggingen vil få. Dette er ingen «quick fix». Her må man se etter de beste løsningene, sa Sanderud til Energi.

Hensikten med rapporten var å få en grovoversikt. Nå skal disse menneskene hos oss tilbake og prosessere konsesjoner.

– Jeg vil at folkene som har jobbet med dette, skal kaste seg på de store kraftkonsesjonssøknadene. De skal få hvile i dag, men i morgen må de sette i gang, sa NVE-sjefen, som til oss kunne fortelle at det nå skal vies prioritet til de nye konsesjonssøknadene som ligger og venter.

– Det er rundt 40 konsesjoner som ligger til revidering allerede. Men først skal vi ta tak i de nye prosjektene slik at disse kommer inn under sertifikatordningen. Uansett må vi bygge nytt for å nå vår målsetting, påpekte Sanderud til Europower. ■

Følg saken på nett:
www.europower.com

Dette er ingen «quick fix». Her må man se etter de beste løsningene

Per Sanderud, vassdrags- og energidirektør